

NICETAS 15

Informator Sanktuarium Unitów Podlaskich - BOZE NARODZENIE 1992

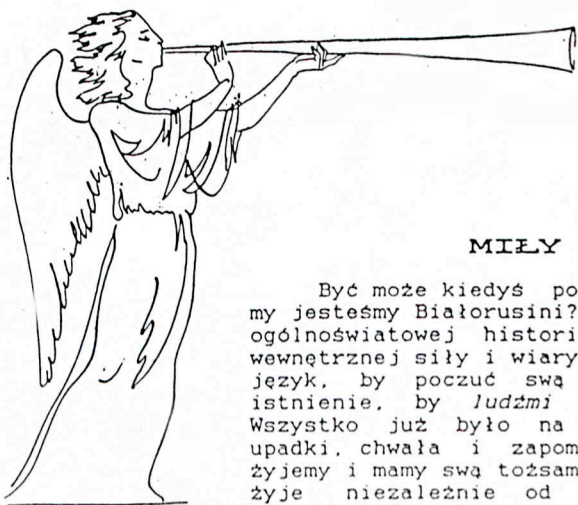
PARAFIANOM, PRZYJACIOŁOM I DOBRODZIEJOM SANKTUARIUM W KOSTOMŁOTACH
SERDECZNE ZYCZENIA NA ŚWIĘTA NARODZENIA PANA I NOWY ROK ZASYŁA

REDAKCJA NICETASA

1-1990
МЕНСК

Багародзіца
Дзева,
радуйся,
ласкі поўная Марыя,
Госпад з Табою.
Багаслаўлёная Ты
між жанчынаў,
і багаслаўлены
плод ўлоньня
Твайго,
Ты бо нарадзіла
Спаса душ нашых

MILY BRACIE

Być może kiedyś postawiłeś sobie pytanie: Kim my jesteśmy Białorusini? Jakie jest nasze miejsce w ogólnoświatowej historii i kulturze? Czy mamy dość wewnętrznej siły i wiary, by przywrócić swój własny język, by poczuć swą duszę, swe wielowiekowe istnienie, by ludźmi zwać się i ludźmi być? Wszystko już było na naszej drodze: wzloty i upadki, chwała i zapomnienie. Dalej jesteśmy, żyjemy i mamy swą tożsamość! A więc żyje Białoruś a żyje niezależnie od cudzej woli i różnych uwarunkowań historycznych. Silna i czysta dusza naszego Kraju! Żywa dusza w naszym narodzie!

Ludzie patrzą w niebo i rozmawiają z Bogiem. Ludzie znajdują Boga w sobie i siebie w Nim. Każdy człowiek i każdy naród musi szukać swojej własnej drogi do Boga, musi szukać indywidualnie.

Wielkie znaczenie dla każdego narodu na świecie ma jego wiara, która jest zasadą narodowej wspólnoty. A jaką mamy wiarę my, Białorusini? Czyż nie mieliśmy swojej wiary? Była. I jest obecnie, tylko nie wszyscy ją znają, bo minęło już półtora stulecia, jak zniszczyli ją rosyjscy carowie.

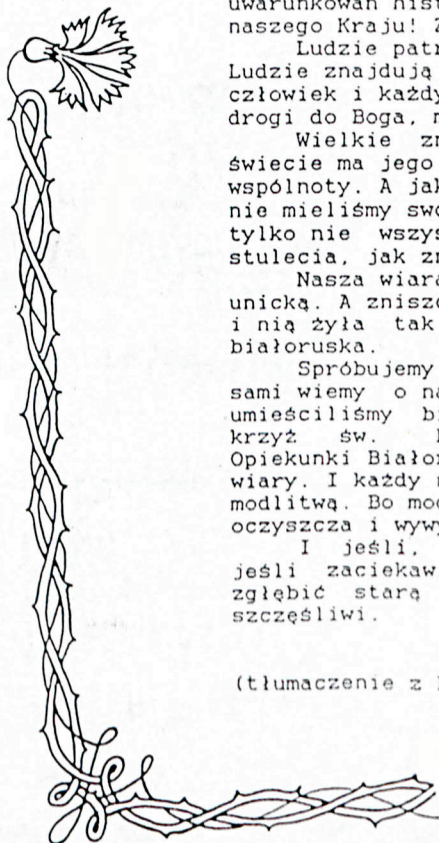
Nasza wiara nazywa się Greko-Katolicką lub unicką. A zniszczyli ją za to, że trzymała się jej i nią żyła tak nie lubiana przez Moskwę świadomość białoruska.

Spróbujemy opowiedzieć w tym wydawnictwie, co sami wiemy o naszej Unii. Na początku tego numeru umieściliśmy białoruski sześcioramienny krzyż - krzyż św. Eufrozyny Połockiej, niebieskiej Opiekunki Białorusi. A dokoła niego unicki Symbol wiary. I każdy następny numer będziemy rozpoczynać modlitwą. Bo modlitwa - to pojednanie z Bogiem, ona oczyszcza i wywyższa.

I jeśli, Bracie, zapamiętasz te modlitwy, jeśli zaciekawia Cię nasze materiały i zechcesz zgłębić starą wiarę Białorusinów - będziemy szczęśliwi.

Niech Ci Bóg dopomoże!

(tłumaczenie z białoruskiego)

U sąsiadów . . .

W tym numerze *Nicetasa*, który ukazuje się po długiej przerwie spowodowanej trudnościami finansowymi, chcemy zaprezentować postawę ok. 130-tysięcznej grupy młodych chrześcijan Białorusinów, chłopców i dziewcząt, którzy weszli w szczególny kontakt z Bogiem na drodze poszukiwania swojej tożsamości religijnej i narodowej. Prawie wszyscy mają wykształcenie średnie, wielu wyższe. Ludzi w ich wieku rzadko widzi się na nabożeństwach w cerkwi prawosławnej czy w kościele rzymsko-katolickim. Jest to cenny wiek, w którym wchodzi się w życie i od niego będzie zależała wieloaspektowa przyszłość niepodległej Białorusi. Ich obecność zaznacza się we wszystkich większych ośrodkach miejskich na Białorusi. Ich religijno-narodowy ruch, Cerkiew-Unicka, jest zatwierdzony od dwu lat przez rząd Białorusi w Mińsku. Zarejestrowanych jest już wiele wspólnot parafialnych.

* * *

Na pierwszej stronie niniejszego numeru *Nicetasa* umieściliśmy kartę tytułową pierwszego numeru czasopisma unitów białoruskich *Unia*. Wymowna jest cierniowa korona wciśnięta na głowę Unii. W 12-stronicowym artykule *Zycjorys świętej męczennicy Unii*, pełnym erudycji, zaangażowania, autorka przedstawia panoramę genezy, zawarcia, istnienia, likwidacji oraz dalszej, aż do naszych dni, historii Unii Brzeskiej.

* * *

Inną ciekawą pozycją w omawianym numerze *Unii* jest obszerny fragment wypowiedzi współczesnego białoruskiego pisarza, Adama Maldzisa, pt. *Powinniśmy zmienić swój stosunek do Unii*.

* * *

I ostatni bardzo poważny i wszechstronny artykuł Sierżuka Mamczyca *Apologia Unii*. Jedno z końcowych zdań tego artykułu brzmi: *Ja nie zaklinam Białorusinów-prawosławnych i Białorusinów-rzymskokatolików, aby jak najszybciej przyjmowali Unię. Na Białorusi powinny współistnieć wszystkie historyczne wyznania chrześcijańskie. Prostu trzeba zrozumieć szczerze, po chrześcijańsku: Unicka Cerkiew jest wymogiem chwili dla Białorusi. Unia, s. 28.*

* * *

Cały więc numer *Unii* jest realizacją nakreślonego czasopismu zadania, którego tekst umieściliśmy na drugiej stronie naszego *Nicetasa* 15.

WYPOWIEDZI WŁODZIMIERZA S. SOŁOWIOWA

...Ta tragiczna rusyfikacja (Polaków pod zaborem rosyjskim) ściśle związana z jeszcze bardziej tragicznym zniszczeniem grecko-unickiej Cerkwi, stanowi rzeczywisty narodowy grzech, ciężkim brzemieniem leżący na sumieniu Rosji i paraliżujący jej narodowe siły... Nie wolno bezkarnie wypisać na swym sztandarze wolności słowiańskich i innych narodów, zabierając jednocześnie narodową wolność Polakom, religijną wolność unitom i rosyjskim rokosznikom, obywatelskie prawa Żydom. Sołowiow W.S., *Russkaja ideja*, w: *O christijanskom jedinstwie*, Bruksela, 1967, s. 237-38.

Likwidacja Unii Brzeskiej przeprowadzana była w trzech etapach: rok 1839, 1875 i 1946, zawsze przez ówczesne świeckie władze.

Jego Ekscelencji Księdzu Profesorowi
Henrykowi Tomasikowi, Biskupowi
Nominatowi, na progu posługiwan
Podlaskiej Diecezji bogatej Krwią
Męczenną Unitów, wiele najlepszych życzeń
składają pełni radości

Unici Podlascy z Kostomłot
ze swoim Duszpasterzem

PROF. J. NOWOSIELSKI

Prawosławni powinni zrozumieć, że [unicy] są to żywi ludzie, którzy znajdują się w konkretnym położeniu jurysdykcyjnym i wyznaniowym. A takie odgradzanie się od unitów do niczego nie prowadzi. To bardzo zła robota. Prawosławni utracili ogromne obszary Kościoła Wschodniego tylko dla tego, że nawracali na siłę unitów na Chełmszczyźnie i Podlasiu. Gdyby w swoim czasie dali spokój, to bardzo możliwe, że unicy, których wtedy na siłę do prawosławia przepędzono, a którzy przy pierwszej nadarzającej się okazji wrócili do Kościoła rzymskokatolickiego, odrodziliby z czasem w sobie swoją świadomość przynależności do Kościoła Wschodniego.

Napisałem kiedyś artykuł o podwójnym prześladowaniu unitów. Unicy byli szykanowani przez prawosławnych, byli również spychani na margines przez katolików.

(Fragment wywiadu przeprowadzonego przez Z. Podgórcę pt.: Liturgia - lekcją religii Życie Warszawy 9-10 maja 1992).

* * *

TROPAR KU CZCI ŚWIĘTEJ EUFROZYNY,

PATRONKI BIAŁORUSI

Ton 8: Za twoim wzorem, Matko Eufrozyno, Oświecicielko Białorusi, można dostąpić zbawienia. Krzyż bowiem wzięłaś i posłałaś za Chrystusem. Czynem uczylaś lekceważyć ten świat przemijający, a troszczyć się o nieśmiertelną duszę. Dlatego, Księżno Połocka, duch twój doznaje radości w niebie wraz z aniołami.

Z NOTESU KRONIKARZA

* Zainteresowanie Ośrodkiem Unickim w Kostomłotach wzrasta. Przekracza także od pewnego czasu wschodnie granice Polski. We wakacje '92 w obozowych rekolekcjach uczestniczyło 11 sympatycznych Jakutów. Czworo spośród nich: dwóch chłopców i dwie dziewczynki, przyjęło wtajemniczenie chrześcijańskie: chrzest, bierzmowanie, eucharystię. Neofici Leonid i Ania podjęli studia na ATK.

* Ośrodek wydał cztery kolorowe pocztówki zabytkowych ikon z miejscowej cerkwi. Jest to początek serii wydawniczej pod hasłem: 400 lat Unii Brzeskiej 1596-1996.

* Kostomłocka świątynia wzbogaciła się o komplet estetycznych kinkietów oświetlających wnętrze. Panu Jerzemu Pieronkowi, Ofiarodawcy z Warszawy, składamy serdeczne Bóg zapłać.

* Serdeczne podziękowanie bezimiennnej Ofiarodawczyni za stylową lampkę olejną stojącą na ołtarzu przed darochranitelnicą (tabernakulum). Bóg zapłać.

* Ikonostas otrzymał nowe złocenia, inną kolorystykę i majestatycznie wpisał się w kostomłockie niebo na ziemi.

* Nicetas reklamuje nowowydaną książkę: Sakrament, słowo, obrzęd, ks. Aleksander Mień, Łuków 1992, o Służbie Bożej obrz. bizantyjskiego.

Adres dla korespondencji:

Nicetas Kostomłoty

21-50B Dobratycze
